

Fővárosi Bíróság
26.P. 21.952/2010/8.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Bíróság

a dr. Németh L. Zsolt ügyvéd (1061 Budapest, Andrássy út 128.) által képviselt

TRANSPARENCY INTERNATIONAL MAGYARORSZÁG (1076 Budapest, Garay utca 29-31.) **felperesnek,**

a dr. Kardos László ügyvéd (1052 Budapest, Sütő utca 2. félemelet 11/b.) által képviselt

ALKOTMÁNYVÉDELMI HIVATAL (1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.) **alperes** ellen

közérdekű adat kiadása iránt indított perében meghozta a következő

Í T É L E T E T

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy 15 napon belül a 143/2004. (IV.29.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó, államtitkot, szolgálati titkot, illetőleg alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeket érintő, beszerzési eljárásokra való meghívására alkalmas cégek jegyzékét a felperesnek adja ki.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek **21.875,- (Huszonegyezer-nyolcszázhetvenöt) forint** perköltséget, mely a felperesi jogi képviselő munkadíját terhelő Áfa-t is magában foglalja.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet az első fokú bíróságnál kell írásban benyújtani.

A felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

Ha fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére vonatkozik; a teljesítési határidővel kapcsolatos vagy az ítélet indokolása ellen irányul, a fellebbező fél a fellebbezésben kérheti tárgyalás megtartását.

A másodfokú bíróság előtti eljárásban és a Legfelsőbb Bíróság előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező a fellebbezést és a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél számára.

A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél fellebbezése hatálytalan, ha pártfogó ügyvédi képviselőt engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. E kérelem az illetékes jogi segítségnyújtó szolgálatnál nyújtható be.

INDOKOLÁS

A Nemzetbiztonsági Hivatal jogszabályi felhatalmazás alapján jegyzéket vezet az államtitkot, szolgálati titkot, alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdeket érintő beszerzési eljárásokban való részvételre alkalmas gazdasági társaságokról.

A Transparency International Magyarország felperes, 2010. február 10. napján kelt levelével közérdekű adat kiadása körében kérte a Nemzetbiztonsági Hivatalt, hogy adjon tájékoztatást arról, hogy mely cégek szerepelnek a jegyzékben. Kérte továbbá, hogy a Hivatal tájékoztassa arról is, hogy a jegyzékbe való bekerülés elutasításáról szóló döntés ellen eljárási szabálya, vagy gyakorlata alapján biztosít-e jogorvoslatot.

A Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatója útján, a 2010. március 5. napján kelt levelében úgy nyilatkozott, hogy a reá vonatkozó jogszabály alapján a közérdekű adatkérésre vonatkozó tájékoztatást nem áll módjában megadni.

Az általa kifejtettek lényegi tartalma az volt, hogy a jegyzékbe való bekerülés elutasításával kapcsolatos döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye. A jegyzék tartalmával kapcsolatosan az elutasításon túlmenően egyéb nyilatkozatot nem tett.

A Nemzetbiztonsági Hivatal elnevezése Alkotmányvédelmi Hivatal alperes elnevezésre változott.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az általa vezetett jegyzék kiadására.

Előadta a felperes, hogy az alperes ebben a körben megtagadta a kérelmének teljesítését. Hivatkozott arra, hogy az alperes az elutasítás okát nem konkretizálta. A pontos indokolás hiányában nem tudható, hogy az alperes nemzetbiztonsági érdekből, vagy más jogos érdekének védelmében, vagy mindkét okból tagadta meg a közlést. Alapvetően vizsgálandó az, hogy a megtagadás rendeltetésszerű joggyakorlásnak minősíthető-e. Az alperes azonban nem adta megfelelő indokát az elutasításnak. Maga a konkrét jogszabály a közbeszerzési törvény hatálya alóli kivételt képez, de különösebb jogi indoka nem lehet annak, hogy a nyilvánosság ne ismerhesse meg azon cégek körét melyek beszállítói lehetnek különböző állami szervezetek. Előadta, hogy a speciális jogszabálynak nincs olyan rendelkezése mely titkossá minősítené a jegyzék tartalmát, azonban a nyilvánosság hiányában a korrupció melegágya lehet egy ilyen lista alapján történő kiválasztás. Hivatkozott arra is, hogy nemzetbiztonsági érdek a honvédelmi tárca beszállítóival kapcsolatosan is felmerül, azonban a NATO beszállításra alkalmas cégek jegyzéke a minisztérium honlapjáról hozzáférhető.

Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását.

Hivatkozott arra, hogy a reá vonatkozó jogszabály alapján tagadta meg a válaszadást, így a kérelem megtagadása jogszerű volt. Az elutasító válasz esetén sincsen indokolási kötelezettsége, ezért nyilatkozata nem lehetett jogellenes. Előadta, hogy hasonló ügyben már fordultak kérelemmel hozzá, melyet szintén elutasított. A jogorvoslati eljárások

alátámasztották döntésének helyességét. Álláspontja szerint a bíróság, mint jogalkalmazó a jogszabályi rendelkezést, mely lehetőséget nyújt a megtagadásra, nem bírálhatja felül.

A felperes keresete alapos.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 2.§ 4. pontja alapján, e törvény alkalmazása során: közérdekű adat, az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől.

Az Avtv. 19.§(1) bekezdése alapján, az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyron kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

A 143/2004.(IV.29.) Korm. rend. 2.§ 14. pontja, 4.§(2) bekezdése, 21.§(1) bekezdése alapján a felperes által igényelt jegyzék, azon cégek jegyzéke, melyek nemzetbiztonsági kockázatot nem jelentve alkalmasak arra, hogy állami szervek beszerzési eljárásaiban részt vegyenek. Ezek a cégek ha egy beszerzési eljárást megnyernek, szerződéskötést követően a teljesítésük után közpénzből részesülnek. A bíróság ezért az Avtv. fenti szabályait szem előtt tartva azt állapította meg, hogy a felperes által kért adat, mely az alperes kezelésében van, közérdekűnek minősül, alapvetően, azért mert egy állami szükséglet kielégítése során közpénz felhasználása történik.

Az Avtv. 20.§(1) bekezdése szerint, a közérdekű adat megismerése iránt bárki - szóban, írásban vagy elektronikus úton - igényt nyújthat be.

Az Avtv. 21.§(1) bekezdése kimondja, ha a közérdekű adatra vonatkozó igényét nem teljesítik, az igénylő a bírósághoz fordulhat. A (2) bekezdés szerint, a megtagadás jogszerűségét és megalapozottságát az adatot kezelő szerv köteles bizonyítani.

Mivel az alperes a kért közérdekű adat kiadását megtagadta a felperes formailag alappal kérte az adat bíróság útján való kiadását.

Az alperesi védekezés lényegében arra szorítkozott, hogy a jogszabály alapján lehetősége volt a megtagadásra, így az nem lehetett jogszerűtlen.

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (Nbtv.) 48.§(1) bekezdése szerint a nemzetbiztonsági szolgálatok által kezelt adatokról, és a 46. §-ban meghatározott adattovábbítási nyilvántartásból az érintett kérelmére történő tájékoztatást, a személyes adatainak törlését, valamint a nemzetbiztonsági szolgálat által kezelt közérdekű adat megismerésére irányuló kérelmet a nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatója - nemzetbiztonsági érdekből vagy mások jogainak védelme érdekében - megtagadhatja.

A fenti jogszabályhely nemzetbiztonsági érdekből vagy mások jogainak védelme érdekében teszi lehetővé a közérdekű adat kiadásának megtagadását. Az alperes sem a kérelem

elutasításakor, sem a perben nem hivatkozott konkrétan arra, hogy milyen indokból tartotta szükségesnek a megtagadást, holott az Avtv. 21.§(2) bekezdése szerint a megtagadás jogszerűségét és megalapozottságát bizonyítani köteles.

Vizsgálandó volt, hogy az alperes részéről a megtagadás jogszerűen történt-e, mivel az Alkotmányról szóló 1949. évi XX. törvény 61.§(1) bekezdése alapján, a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

Az Alkotmány sajátosságából adódóan ennek a jogszabálynak az elsődleges címzettje maga az állam, ezért fokozott érdek fűződik ahhoz, hogy az állami szervek joggyakorlása jogszerűen történjék.

Az Nbtv. (74.§a.) pontja határozza meg a nemzetbiztonsági érdek fogalmát - a törvény alkalmazásában - az alábbiak szerint:

Nemzetbiztonsági érdek a Magyar Köztársaság szuverenitásának biztosítása és alkotmányos rendjének védelme, ennek keretén belül

- az ország függetlensége és területi épsége elleni támadó szándékú törekvések felderítése,
- az ország politikai, gazdasági, honvédelmi érdekeit sértő vagy veszélyeztető leplezett törekvések felfedése és elhárítása,
- a kormányzati döntésekhez szükséges, a külföldre vonatkozó, illetőleg külföldi eredetű információk megszerzése,
- az ország az alapvető emberi jogok gyakorlását biztosító alkotmányos rendjének, a többpárti rendszeren alapuló képviseleti demokráciának és az alkotmányos intézmények működésének törvénytelen eszközökkel történő megváltoztatására vagy megzavarására irányuló leplezett törekvések felderítése és elhárítása,
- a terrorcselekmények, az illegális fegyver- és kábítószer-kereskedelem, valamint a nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák illegális forgalmának felderítése és megakadályozása.

A felperes által kért adathalmaz nem más, mint cégek neveinek felsorolása. Ennek az adatsornak nyilvánosságra kerülése a fogalom-meghatározást figyelembe véve nemzetbiztonsági érdeket nem sért. Arra sem lehetett következtetni, hogy más jogát – jelen esetben az adott cég – érdekét sértheti az adat nyilvánossága. Az adatsorból kizárólag arra lehet következtetni, hogy a cégek nemzetbiztonsági kockázatot nem jelentenek, továbbá alkalmasak arra, hogy bizonyos állami szükségletet kielégítsenek. Megjegyzendő, hogy a cégekkel kapcsolatos egyéb cégadatok nyilvánosak.

Az alperes által hivatkozott jogszabályhely alapján jogszerűen megtagadni a közérdekű adat kiadását, csak megfelelő indokolás, és megfelelő ténybeli alap esetén lehetséges, figyelemmel az Alkotmány rendelkezésére. Az alperes indokát nem adta a megtagadásnak, és ettől függetlenül sem merült fel olyan körülmény ami a megtagadás jogszerűségét valószínűsítette. A bíróság a fentiek alapján alaptalannak minősítette az alperes megtagadását és a kért adat kiadására kötelezte.

Az alperes pervesztes lett, ezért a bíróság a felperes perköltségének megfizetésére kötelezte a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 78.§(1) bekezdése szerint. A perköltség a felperesi jogi képviselőt, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§(2) bekezdésének a.) pontja és 4/A.§(1) bekezdése szerint megillető ügyvédi munkadíjból áll.

A per illetékmentes jellegére tekintettel a feleknek illetékfizetési kötelezettsége nem keletkezett.

A bíróság a Pp. 220.§(3) bekezdése szerint tájékoztatta a feleket a fellebbezés jogáról.

Budapest, 2010. június 23.

dr. Kisbán Tamás s. k.
bíró

Kiadmány hitelül

